

باید ها و نبایدهای اقدامات موج اول اپیدمی کرونا – معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ایران

کار کردها	بایدها:	نبایدها:
کارکرد مدیریتی	بهداشت روان: - ایجاد ظرفیت بستری و پذیرش بیماران روانپزشکی در سطوح - ایجاد فضای حضور و استقرار کارشناس سلامت روان در مراکز درمانی با توجه به وضعیت روحی کادر درمان - برنامه ریزی مناسب جهت ایجاد زیرساخت های مناسب آموزش های فراگیر عمومی از طریق رسانه های عمومی و فضای مجازی	استفاده کردن از همه نیروهای تخصصی جهت غربالگری و ثبت
	مدیریت بلايا: - فراخوان تیم هابداشت - فعال سازی شاخه های اصلی ICS - دریافت و بررسی گزارشات ارسالی - اعلام خبر و سطح هشدار به واحدهای همکار - در دسترس بودن فهرست آنکال و بانک اطلاعاتی نیروهای عملیاتی M2 - وجود یک مرکز دریافت و پردازش و انتشار اطلاعات برای واحدهای عملیاتی - ارزیابی و به روز رسانی برنامه عملیاتی میدانی و سایر برنامه ها - تدوین IAP - بازبینی IAP - کنترل و اجرای صحیح IAP - فعال شدن به موقع ICS - رعایت اصل فرماندهی واحد - وجود فرایند مشخص ارسال دستورالعمل - وجود زبان مشترک بین واحدهای عملیاتی	

	• استفاده بهینه از منابع انسانی • نظارت و پردازش شاخص های عملکرد گروه های تخصصی • تامین لوازم و تجهیزات آرایه خدمت مورد نیاز • تامین مکان ایمن تیم های عملیاتی • امکان درخواست، خرید و ره گیری لوازم و تجهیزات فوری مورد نیاز • وجود بسترهای ارتباطی چند لایه بین واحدهای عملیاتی M10 • پایش مستمر کیفیت ارتباطات در زمان پاسخ • ارزیابی ایمنی منطقه و مستند نمودن آن • نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل های ایمنی توسط پرسنل • نظارت بر برنامه ساعت کاری مناسب برای پرسنل عملیاتی • نظارت بر ساعت کاری و تعویض شیفت پرسنل عملیاتی (از بعد از ایمنی) • کنترل جمعیت (عدم انتقال بیماری) در محل های ورودی و خروجی • جمع آوری و جمع بندی توصیه های عمومی و سلامتی برای جمعیت در معرض خطر • تعیین نقاط ضعف و قدرت اجرای برنامه • آرایه بازخورد نتایج ارزشیابی ها به واحد ها • ارتقای برنامه های موجود براساس نتایج ارزشیابی	
• انسجام بیشتر و کاملتر در تدوین دستورالعمل ها و پروتکل های تشخیصی و درمان از ابتدای همه گیری و ابلاغ آنها • تشکیل کمیته علمی در سطح دانشگاه با همکاری اعضای هیات علمی و مدیران اجرایی • تشکیل کارگروه ها و برگزاری جلسات داخلی در سطح معاونت • رعایت بیشتر و کامل تر پروتکل های بهداشتی در سطح ساختمان پردیس حافظ و کارکنان و سرویس های ایاب و ذهاب	گسترش:	
• نحوه تامین و توزیع اقلام و تجهیزات به صورت موازی • هماهنگی با ذی نفعان و هماهنگی برون بخشی در سطح دوم (لازم است استقلال دانشگاه حفظ و کانال های ارتباطی با تکیه بر عدالت برقرار باشند) • اطمینان صرف به دانش و مهارت کارکنان درگیر (بدون بررسی میدانی و راستی آزمایی)	بهداشت محیط: • محقق شدن قاطع و سریع اعلام هشدار • فراخوان کارکنان در چارچوب های تعریف شده و از قبل تعریف شده • محقق شدن روش ارزیابی سریع به ترتیب به دو صورت مشترک (عمومی) و اختصاصی به صورت مستمر	

• استفاده از فرمت سلیقه ای در تدوین و زمان بندی گزارش درس آموخته ها	• برخورداری روش های جمع آوری و فرمت های آماری از بیوسنگی معنی دار و تحلیل و به روز رسانی آنها به تناسب افزایش دانسته ها از کووید۱۹ • به اشتراک گذاشته شدن به موقع اطلاعات منطقه ای بین مشارکت کنندگان و ذی نفعان • شفاف تر شدن نحوه پاسخ گویی سطوح منطقه ای و مشخص تر شدن حدود اختیارات این سطوح در عین اهمیت اطلاع رسانی عمومی از طریق وزارت متبوع. (این موضوع در هماهنگی های بین بخشی در استان تهران به واسطه تقبل مسئولیت توسط دانشگاه شهید بهشتی، مشکلات ناخواسته و محدودتر شدن تبلیغ فعالیت های دانشگاه متبوع مشهود بود) • رعایت و تامین ایمنی کارکنان به صورت دقیق و کامل و رفع کمبودها • برقراری هر چه زودتر نظام پایشی مبتنی بر چند پیشگی ارزیابان و توجه به توجیه ارزیابان (ناظرین) در موارد تخصصی تر • بذل توجه کافی به موضوع انگیزه کارکنان درگیر و انعطاف پذیری بیشتر مقررات دست و پاگیر اداری – مالی • برقراری جلسات مشترک از ابتدای برنامه و در سطوح نه فقط مدیریتی، بلکه کارشناسی • حصول اطمینان از آمادگی کارکنان، ارزیابی و اجرای برنامه ها به صورت کامل و صحیح • تدوین شیوه نامه نحوه مستندسازی اقدامات و فعالیت ها • پرهیز از تعارضات، و جدیت بیشتر در امور بین واحدهای تخصصی
• مرزبندی های کلیشه ای و سنتی در سازمان، وجود دیوارهای نامرئی بین واحدی که سدهای غیرقابل نفوذی مقابل جریان صحیح و سریع فرایند هستند	• آزمایشگاه ها: • لزوم تشکیل کارگروه های مدیریت فرایند متشکل از صاحبان فرایند درون سازمان و دانشگاه و انتخاب دقیق اعضای آن قبل از اعلام اپیدمی در کشورمان با توجه به رخداد بیماری در کشور چین • دعوت از افراد مجرب و آگاه به فرایندها به منظور اجتناب از دوباره کاری و ناهماهنگی ها جهت کسب اطلاعات کافی راجع به جزئیات فرایند اجرا و انجام کار کارشناسی • در نظر گرفتن نقش تمامی عوامل تاثیرگذار و بررسی میزان بروز خطا ها وامکان خطر (مدیریت ریسک) قبل از اقدام

	- تشکیل کارگروه های مدیریت فرایند با هدف استفاده ی بهینه از منابع انسانی تخصصی و تجهیزات تشخیصی موجود در دانشگاه قبل از بروز اپیدمی در کشور و تعیین وظایف هر یک از معاونتها - پایش از مراکز مجری و توجه به مشکلات مطرح شده - تعیین و طراحی خط سیر طبقه بندی جریان اطلاعات و داده ها و دستورالعملها	
	تغذیه: - ایجاد آمادگی جهت مواجهه با همه گیرها (تجهیزات، آموزش و ...) - تشکیل ستاد فرماندهی بحران و تقسیم وظایف در میان کلیه گروهها و واحدها جهت پایش و نظارت بر امر غربالگری کووید ۱۹ و امور جاری پر اهمیت مانند واکسیناسیون و مراقبت از مادر باردار و ... - مدیریت بهتر فراخوان پرسنل : تغییر شیوه حضور نیروها در محیط به فاصله اندک که منجر به ایجاد مشکل و کسر حقوق در برخی از نیروهای خرید خدمتی گردید، لزوم حفظ یک سوم نیروها جهت تداوم ارائه خدمات ضروری در دوران مهار بیماری، تقویت هماهنگی های بین گروه ها جهت استفاده از پتانسیلهای موجود در مدیریت بهتر بحران - تقویت بیشتر رعایت اصول ایمنی پرسنل: تامین تجهیزات حفاظت فردی، فراهم آوردن شرایط استفاده از دور کاری جهت کلیه پرسنل، برقراری سرویسها از شروع همه گیری، حذف سیستم جاری حضور و غیاب، آمادگی بیشتر جهت پشتیبانی از همکاران مبتلا به کرونا - کنترل ورود و خروج افراد به اداره جهت ممانعت از ورود افراد مشکوک به ابتلا، دستفروشان و ... —مدیریت نحوه جمع آوری اطلاعات جهت جلوگیری از مکاتبات متعدد با شیوه های متفاوت فرمت جمع بندی با مدت زمان پاسخ دهی کوتاه	
- قطع سرویس کارکنان از ابتدای سال تا تاریخ ۹۹/۲/۶ که مشکلات مواجهه بیشتر کارکنان با ویروس کووید ۱۹ را هنگام ایاب و ذهاب در بر داشت. - اشکال در رتبه بندی نقش گروه ها و واحدها در برنامه مهار بیماری کووید ۱۹	بهداشت خانواده: - تشکیل کمیته اجرایی و تعیین سریع دبیرخانه جهت برنامه مهار کووید۱۹ به منظور ارسال کلیه دستورالعملها از یک منبع و ارسال رونوشت به واحدهای ذیربط - تعریف و تصویب شاخص های گزارش دهی مرتبط (در هریک از واحدهای فنی) در کمیته اجرایی از ابتدای برنامه	

	- تهیه فرمت مناسب مستند سازی جهت گزارشات و گزارشات تصویری از ابتدای برنامه - اقدام نسبت به اخذ مجوز موقت دسترسی سامانه و کنترل برنامه‌ها توسط ستادها از گسترش شبکه وزارت ا با توجه به محدودیت‌های پیش آمده جهت تردها	
- آموزش حضوری کارگران و کارفرمایان و گروه های هدف - برگزاری جلسات طولانی مدت و پی درپی توجیهی بحران در معاونت با حضور مدیران و در شرایط ناایمن	بهداشت حرفه ای: - وجود یک سیستم اتوماسیون نامه نگاری قوی بین ادارات جهت ارسال الکترونیک نامه ها و حذف ارسال فیزیکی نامه - ایجاد ساختار آموزش و اطلاع رسانی به گروه های هدف در صنایع و شرکتهای بهداشت حرفه ای و طب کار از طریق سیستم‌های نرم افزاری و آموزش مجازی - نبود ارتباط ویدئو کنفرانس با سازمانهای دیگر و ارتباطات برون بخشی - عدم تامین تجهیزات حفاظت فردی باز رسان بهداشت حرفه ای که جهت نظارت و آموزش کارگران صنایع و شاغلین بیمارستان و پسماند و غسلخانه ها و پرورش دام و طیور مواجهه مستقیم داشتند	
	بهداشت دهان و دندان: - تهیه و توزیع به موقع وسایل حفاظت فردی مانند ماسک و - اولویت بندی ارائه خدمات و تقسیم کار طبق فرایند مشخص - تهیه پروتکل ضد عفونی و تهویه هوای محیط کار - استفاده از دستگاه ورود و خروج تصویری برای پرسنل و کاهش احتمال انتقال بیماری - اطلاع رسانی و توجیه برنامه در ابتدای شروع بیماری - توجه به ایمنی افراد شاغل	
نبایدها:	بایدها:	کارکرد تخصصی
بهداشت روان: تعطیلی کلیه مراکز ارائه دهنده مشاوره در حوزه سلامت روان در مراکز دولتی با توجه به تعطیلی مراکز خدمات مشاوره در بخش خصوصی	بهداشت روان:	

بهداشت محیط: • نحوه تامین و توزیع اقلام و تجهیزات به صورت موازی • اطمینان صرف به دانش و مهارت کارکنان درگیر (بدون بررسی میدانی و راستی آزمایی)	• بهداشت محیط: • اصلاح نحوه اعمال نظارت های مستقیم و غیر مستقیم بر گندزدایی محیطی و فراهم نمودن الزام حقوقی و زمینه اجرایی آن • تقویت نظارت بهداشت محیط بر مراکز بهداشتی و درمانی و استفاده بیشتر از توان بخش خصوصی • استفاده از ارزیابی مشترک در تحلیل ارزیابی تخصصی (اختصاصی) از داده های منتج •	
آزمایشگاه:	• طراحی و نصب سیستم lis برای ثبت دقیق داده ها و نتایج با قابلیت گزارش گیری دقیق در لحظه و قابلیت اتصال به هر نرم افزار دیگری از جمله سب و پرنال وزارت بهداشت و • برآورد و تامین امکانات و تجهیزات و فضای مورد نیاز آزمایشگاهی (از جمله دستگاه های پیشرفته ی انجام آزمایشات مولکولی) براساس تخمین بار کاری وارده به آزمایشگاه با توجه به آمار و ارقام مبتلایان و بستری ها در کشورهای مشابه قبل از بروز اپیدمی در کشور • برآورد و تامین مواد مصرفی و کیت های مورد نیاز آزمایشگاهی با توجه به آمار و ارقام مبتلایان و بستری ها در کشورهای مشابه قبل از بروز اپیدمی در کشور • اولویت بندی فرایندهای تخصصی در اجرا با توجه به شرایط و امکانات و اهمیت فعالیت ها در شرایط اپیدمی • تهیه و تدوین لیستی از شرکتهای تامین کننده مواد و تجهیزات آزمایشگاهی تخصصی • تهیه و تدوین لیستی از شرکتهای تامین کننده کیت های حفاظت فردی تخصصی •	
	بهداشت دهان و دندان • اولویت بندی ارائه خدمات و تقسیم کار طبق فرایند مشخص • استاندارد سازی مراکز و خدمات • رفع کمبود تجهیزات • هماهنگی بین واحدها • نظارت و پایش مداوم	

	آموزش مداخلات حمایت های روانی و اجتماعی	
	تغذیه: - تدوین EOP گروه تغذیه متناسب با all hazard (همه گیرها و ..) - حفظ یک سوم نیروهای تغذیه جهت تداوم ارائه خدمات تغذیه ای در دوران مهار بیماری	
	بهداشت حرفه ای: - تدوین دستورالعمل های اجرایی برای شاغلین و صنایع منطقه در زمان شیوع بیماریهای اپیدمی - تدوین دستورالعمل های پیشگیرانه جهت اجرا در صنایع منطقه به منظور آماده سازی صنایع قبل از وقوع بحران های اپیدمی در کشور	
سلامت میانسالان: - ادامه مرحله دوم طرح "خودارزیابی سلامت در میانسالان" (مشکلات پر کردن و ارسال پرسشنامه های فیزیکی – حدود ۳۵۰ پرسشنامه تا کنون) با توجه به اصرار مجری طرح (جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران) - تهیه و ابلاغ دستورالعمل خاص مدیریت برنامه سلامت میانسالان از اداره سلامت میانسالان وزارت متبوع باروری سالم: عدم تعطیلی هم زمان کلاس های ازدواج با آزمایشات هنگام ازدواج سلامت کودکان و نوزادان: ارایه خدمات به نوزادان و کودکان در کلیه پایگاه های ضمیمه مراکز خدمات جامع سلامت بجز مراکز ۱۶ ساعته ترویج تغذیه با شیر مادر: - دسترس به بیمارستان ها و کلینیک های درمانی جهت استمرار مراقبت های پزشکی در افرادی که دارای بیماری زمینه ای بودند به دلیل تعطیل بودن کلینیک های بیمارستانی و مطب ها کنترل بیماری ها را دچار اختلال کرد. سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس:	بهداشت خانواده: - ضد عفونی کردن مستمر محل کار پرسنل - تهیه و توزیع به هنگام تجهیزات حفاظت فردی دارای کیفیت مناسب و مواد ضد عفونی کننده لازم برای کلیه کارکنان و ارائه دهندگان خدمت - رعایت فاصله گذاری در اتاق های کارکنان و ارائه دهندگان خدمت مدیریت استفاده از مرخصی بحران - فراهمی غربالگری سلامت کارکنان در محیط کار - برنامه ریزی جهت شناسایی و بررسی سریع وضعیت سلامت گروه های در معرض خطر کارکنان شامل افراد دارای بیماری های زمینه ای، سرطان و، مادران باردار و ... و مدیریت مناسب در انجام امور محوله به آن ها (دور کاری، نیروی جایگزین و ...) - لزوم اعلام سریع تعطیلی خدمات غیر ضروری و فراخوان فعال گروه هدف میانسالان - لزوم تعطیلی سریع فعالیت های تجمعی برگزاری مناسبت هفته ملی سلامت مردان - توجه به هنگام و مناسب به وضعیت سلامت جسمی و روانی کارکنان و نیروهای ارائه دهنده خدمت که گروه هدف میانسال هستند. - سلامت مادران: - مکانیسم در خصوص استفاده از گروه های آموزشی جهت آموزش مادران - عدم ارائه تسهیلات جهت آموزش مجازی مادران توسط مراقبین سلامت (سیم کارت)	

• عدم اطلاع مستمر از وضعیت سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس تحت پوشش، که متعاقبا کمک های سیستم بهداشتی را در موارد پیگیری مبتلایان دچار اشکال می کند. • موجود نبودن اطلاعات سلامت گروه هدف نوجوانان به منظور همکاری فعال با ادارات آموزش و پرورش جهت پیگیری بیماران گروه هدف. سلامت سالمندان: • نظارت بر مراکز نگهداری و توانبخشی تحت پوشش بهزیستی که خود یک اداره مستقل است بررسی وضعیت سلامت تمامی گروه های سنی مستقر در مراکز نگهداری شبانه روزی و توانبخشی بهزیستی، گزارش گیری و گزارش دهی روزانه به اداره سلامت سالمندان وزارت متبوع	• نبود تجهیزات حفاظتی فردی برای مادران باردار در زمان مراجعه به مرکز جهت دریافت خدمات (ماسک و دستکش) • باروری سالم: • لزوم اعلام سریع تعطیلی کلاس های مشاوره حین ازدواج و آزمایشات هنگام ازدواج • لزوم برگزاری کلاس های آنلاین کلاس های مشاوره حین ازدواج • لزوم هماهنگی سریع با دفاتر ثبت ازدواج در جهت اطلاع رسانی به زوجین در خصوص عدم تشکیل کلاس های ازدواج • سلامت کودکان و نوزادان: • با توجه به غیر قابل تفکیک بودن فضای اغلب پایگاه های ضمیمه و مراکز خدمات جامع سلامت، گروه های آسیب پذیر (نوزادان، کودکان و والدین) در معرض مواجهه با بیماران احتمالی کووید ۱۹ قرار گرفتند و باید مراقبت ها در یک پایگاه غیر ضمیمه انجام می شد. • امکان حضور پزشک و غربالگری در یک پایگاه غیر ضمیمه فراهم می شد. • دسترسی به اطلاعات نوزادان و کودکان مبتلا به کووید ۱۹ • دسترسی یابش عملکرد پرسنل محیطی پزشک و غیر پزشک توسط کارشناسان ستادی • توزیع به موقع و کافی مواد کندزدا برای ضد عفونی تجهیزات مراقبت نوزادان و کودکان ترویج تغذیه با شیر مادر: • دستورالعمل های ارسالی از وزارت در خصوص اجرای ۱۰ اقدام بیمارستان های دوستدار کودک (شیر مادر) و اتاق های مشاوره شیردهی صریح نبوده و سبب سردرگمی پرسنل و تاثیر منفی بر تغذیه شیرخواران در بیمارستان ها شد. سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس: همکاری و ارتباط با مراجع ذیربط در جهت فراهمی: • فراهمی تمهیداتی برای کمک به تامین لوازم و تجهیزات حفاظت فردی برای کارکنان آموزش و پرورش شاغل در درستان • فراهمی تمهیداتی برای کمک به تامین لوازم بهداشتی لازم برای ضد عفونی مدارس • فراهمی تمهیداتی برای کمک به تامین لوازم بهداشتی برای حفاظت فردی برای معلمان ودانش آموزان سلامت سالمندان:	
--	---	--

	نبودن دستور العمل شفاف در خصوص شرح وظایف ادارات و سازمانهای مرتبط با برنامه (از جمله بهزیستی) که منجر به کندی روند اجرای فعالیت ها و عدم دستیابی به نتیجه مطلوب گردید	
--	--	--

- فراخوان تیم هایداشت
- فعال سازی شاخه های اصلی ICS
- دریافت و بررسی گزارشات ارسالی
- اعلام خبر و سطح هشدار به واحدهای همکار
- در دسترس بودن فهرست آنکال و بانک اطلاعاتی نیروهای عملیاتی M2
- وجود یک مرکز دریافت و پردازش و انتشار اطلاعات برای واحدهای عملیاتی
- ارزیابی و به روز رسانی برنامه عملیاتی میدانی و سایر برنامه ها
- تدوین IAP
- بازبینی IAP
- کنترل و اجرای صحیح IAP
- فعال شدن به موقع ICS
- رعایت اصل فرماندهی واحد
- وجود فرایند مشخص ارسال دستور
- وجود زبان مشترک بین واحدهای عملیاتی
- استفاده بهینه از منابع انسانی
- نظارت و پردازش شاخص های عملکرد گروه های تخصصی
- تامین لوازم و تجهیزات برای خدمت مورد نیاز

- تامین مکان ایمن تیم های عملیاتی
- امکان درخواست، خرید و ره گیری لوازم و تجهیزات فوری مورد نیاز
- وجود بسترهای ارتباطی چند لایه بین واحدهای عملیاتی M10
- پایش مستمر کیفیت ارتباطات در زمان پاسخ
- ارزیابی ایمنی منطقه و مستند نمودن آن
- نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل های ایمنی توسط پرسنل
- نظارت بر برنامه ساعت کاری مناسب برای پرسنل عملیاتی
- نظارت بر ساعت کاری و تعویض شیفت پرسنل عملیاتی (از بعد از ایمنی)
- کنترل جمعیت (عدم انتقال بیماری) در محل های ورودی و خروجی
- جمع آوری و جمع بندی توصیه های عمومی و سلامتی برای جمعیت در معرض خطر
- تعیین نقاط ضعف و قدرت اجرای برنامه
- ارائه بازخورد نتایج ارزشیابی ها به واحد ها
- ارتقای برنامه های موجود براساس نتایج ارزشیابی